

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Соціальна економіка та гуманітарна політика»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	051 Економіка ОПП Економіка місцевого розвитку
Курс, семестр	1 курс, 1 семестр.
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,0 Загальна кількість годин – 90, із яких: лекцій – 16 год., семінарських занять – 14 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Миколенко Інна Григорівна, професор кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, д.е.н., доцент, ауд. 474 (навчальний корпус 4) e-mail inna.mykolenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/mykolenko-inna-grygorivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	Обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Передумовою вивчення дисципліни відсутні. «Управління проектами місцевого розвитку».
Компетентності	загальні: ЗК 5. Здатність працювати в команді. ЗК 7. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) спеціальні: СК 7. Здатність обґрунтовувати управлінські рішення щодо ефективного розвитку соціально орієнтованих суб'єктів господарювання СК 9. Здатність застосовувати науковий підхід до формування та виконання ефективних проектів у соціально-економічній сфері.
Результати навчання	ПРН 2. Розробляти, обґрунтовувати і приймати ефективні рішення з питань розвитку соціально-економічних систем та управління суб'єктами економічної діяльності. ПРН 13. Оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки управлінських рішень.

РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)

Вивчення дисципліни забезпечує соціальних аспектів економіки допомагає краще розуміти соціальні проблеми різних верств населення, їх потреби і труднощі. Це дозволяє студентам розвивати емпатію, що є важливим компонентом для взаємодії з людьми з різних соціальних, культурних і економічних середовищ.

МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення навчальної дисципліни «Соціальна економіка та гуманітарна політика» Формування у здобувачів вищої освіти системних знань та розвиток умінь у сфері розроблення та реалізації соціальної і гуманітарної політики, формування здатності розв'язувати складні задачі і проблеми соціальної і гуманітарної політики, ґрунтуючись на сучасних теоріях та кращих практиках, розуміння сутності управління соціальним та гуманітарним розвитком суспільства.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Концептуальні основи державної соціальної і гуманітарної політики.
 Тема 2. Соціальна і гуманітарна політика держави та управління нею.
 Тема 3. Система соціального захисту населення в Україні.
 Тема 4. Соціальна безпека і якість життя людини.
 Тема 5. Фінансування програм і заходів соціальної і гуманітарної політики.
 Тема 6. Соціальна робота, як практична діяльність.
 Тема 7. Новітні підходи у сфері надання послуг соціальними службами у реалізації державної соціальної і гуманітарної політики у зарубіжних країнах та Україні. Гуманітарна і соціальна політика: проблеми та перспективи.
 Тема 8. Порівняльний аналіз соціальної і гуманітарної політики зарубіжних країн та України. Основні напрямки підвищення ефективності надання послуг соціальними службами.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності:

словесні методи: *лекція, розповідь-пояснення; бесіда;*

наочні методи: *ілюстрування; демонстрування;*

практичні методи: *робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/доповіді;*

2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності

методи формування пізнавальних інтересів: *створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.*

3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання:

інтерактивні методи: *дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод;*

комп'ютерні і мультимедійні методи: *використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.*

4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності:

методи усного контролю: *опитування, бесіда, доповідь;*

методи письмового контролю: *самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.*

методи самоконтролю: *самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.*

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання

Наведені у Додатку до силабусу

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перескладання

здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання. Виконання завдань з порушенням термінів без поважних причин оцінюється на нижчій на 25% бал. Перескладання поточного та підсумкового контролю відбуваються за наявності поважних причин з дозволу директорату.

- щодо академічної доброчесності

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського

	державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування здобувачами вищої освіти всіх видів навчальних занять є обов'язковим
- щодо зарахування результатів неформальної/інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки. Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті. https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Баглей, О. В. Стратегія сталого розвитку: навч. посіб. / О. В. Баглей ; Чернівець. нац. ун-т ім. Юрія Федьковича. Чернівці : ЧНУ : Рута, 2020. 119 с 2. Ортіна Г. В., Сокіл О. Г., Прус Ю. О., Застрожнікова І. В., Єфіменко Л. М. Сталий розвиток місцевих громад в умовах децентралізації: монографія. Мелітополь: ФОП Однорог Т.В., 2019. 171 с. 3. Європейський Союз : навч. посіб. / [А. О. Бояр (кер. авт. кол.), Н. П. Карпчук, Н. І. Романюк та ін.] ; за ред. А. О. Бояра, С. В. Федонюка. Київ : ФОП Маслаков, 2020. 600 с. https://drive.google.com/file/d/1cC4wyr7yh1OJYxcY1fq0Lwv2GDzw62d/view 4. Шевченко С. О. Глобалізація, євроінтеграція та сталий розвиток : навч. посіб. / С. О. Шевченко, Н. С. Сидоренко, Н. А. Липовська. – Дніпро : ДДУВС, 2023. 344 с 5. Моніторинговий звіт «Цілі сталого розвитку: Україна» – 2021 рік (українська) // Режим доступу: https://stat.gov.ua/sites/default/files/2023-07/SDGs_Ukraine_2021_Monitoring_Report_ukr.pdf 6. Олещенко В. Новітня політика Європейського Союзу у сфері соціальних прав. Збірник наукових праць НАДУ. Випуск 1. 2020. С. 58–64. URL: https://scholar.archive.org/work/rylnuwiiuvcpto2sz6irxk6yja/access/wayback/http://zbirnyk-nadu.academy.gov.ua/article/download/209004/209151 	

Допоміжні

1. Беззуб І. Оновлення державної молодіжної політики в Україні. Громадська думка про правотворення. Київ, 2021 № 9 (214). С. 15–25. URL: <http://nbuviap.gov.ua/images/dumka/2021/9.pdf>.
2. Бондаренко С. М., Бугас Н. В. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2021. № 2. URL: <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=1981> DOI: 10.32702/2307-2156-2021.
3. Чанишева Г. Соціальна політика: поняття, цілі та правове забезпечення. Підприємництво, госп-во і право : наук.- практ. госп.-прав. журн. Київ : ТОВ Гарантія, 2020. N 11. С. 80– 85.
4. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави : навчально-методичний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Одеса, 2022. 48 с.
5. Соціальна політика : навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В. Є. Савка, Н. М. Хома та ін. ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ2000», 2020. 318 с.
6. Ситник П. К., Купрійчук В. М., Карлова В. В., Небожук Р. А. Принципи децентралізації державного управління у сфері культури. Інвестиції: практика та досвід. 2020. № 2. С. 89–94.
7. Єлагін В. П., Мартиненко Н.В. Концептуальні основи розвитку пенсійної системи України. Вісник Національної академії державного управління при Президентові України. Київ, НАДУ, 2020. вип. 2 (97) 2020.
8. Єлагін В.П., Благовестов М.О. Система оцінки якості неформальної освіти в Україні. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. X. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2020. № 1 (57). 328 с.
9. Єлагін В.П. Реалізація завдань гендерної рівності в Україні на основі міжнародного права. Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. X. : Вид-во ХарPI НАДУ “Магістр”, 2021. № 1 (59). С.173.
10. Єлагін В.П., Луговенко Н.В., Афанасьева Ю.В. «Соціально-економічні чинники впливу суб’єктів суспільних відносин на розвиток ринку праці в Україні // Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики. Вип. 1 (28), 2019. С. 495-505. Accesible at Web of Science ISSN: 2306-4994, E-ISSN: 2310-8770 Accesible at <https://doi.org/10.15587>
11. Єлагін В.П., Мамонова В.В., Луговенко Н.В. Воропай Л.А. Економічні передумови розвитку фінансово-кредитної системи в Україні: соціальногуманітарний дискурс в контексті суспільних трансформацій // Фінансово-кредитна діяльність : проблеми теорії та практики. Вип. 1 (32), 2020. С. 453-462. Accesible at Web of Science ISSN: 2306-4994, E-ISSN: 2310- 8770 Accesible at <https://doi.org/10.15587>.
12. Єлагін В.П., Мартиненко Н.В. Адміністрування пенсійних внесків в країнах – членах Європейського союзу: досвід для України/ International academy journal Web of Scholar ISSN 2518-167X 2(44), February 2020 RS 12.–Global Sp. z O.O., Warsaw, Poland, 2020. S.3
13. Давидовська Г. Основні підходи до класифікації соціальних підприємств. Економічний дискурс. 2021. Випуск 1–2. С. 132–137.
14. Салій І. Американський та європейський шляхи соціального підприємництва. Громадський простір. URL: <http://www.socialbusiness.in.ua/index.php/novyny/v-ukraini/109-amerykanskyi-ta-ievropeyskyi-shliakhy-sotsialnohopidpriemnytstva>
15. Богацька Н.М. Вплив ринку праці на конкурентоспроможність соціального підприємства. Економіка та суспільство. 2022. Випуск 43. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-1>
16. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ : НІСД, 2020. 126 с
17. Якимчук А. Ю., Кардаш О. Л., Постельжук О. П., Якимчук О. Ф. Державне управління фінансуванням закладів вищої освіти України у контексті забезпечення якості освіти і досягнення безпекових показників. Економіка та держава. 2020. № 9. С. 25–32. DOI: 10.32702/2306-6806.2020.9.25. Index Copernicus.
18. Lewandowska, A.; Ullah, Z.; AIDhaen, F.S.; AIDhaen, E.; Yakymchuk, A. Enhancing Organizational Social Sustainability: Exploring the Effect of Sustainable Leadership and the Moderating Role of Micro-Level CSR. Sustainability 2023, 15, 11853. <https://doi.org/10.3390/su151511853>. <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/15/11853>.
19. Europe-2020. European Commission URL: http://ec.europa.eu/europe2020/index_en.htm

Інформаційні ресурси

1. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України. URL :<http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України . URL :<https://www.msp.gov.ua/>
3. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України. URL : <https://www.pfu.gov.ua/>
4. Офіційний веб-сайт Державної служби статистики України.<http://www.ukrstat.gov.ua/>
5. Офіційний веб-сайт Міністерства соціальної політики України. <https://www.msp.gov.ua/>
6. Офіційний веб-сайт Пенсійного фонду України.: <https://www.pfu.gov.ua/>
7. International Federation of Social Workers <https://www.ifsw.org/socialwork-and-the-united-nations-sustainable-development-goals-sdgs/>
8. Цілі сталого розвитку та Україна <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina>
9. Перетворення нашого світу: Порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 року <http://www.ua.undp.org/content/ukraine/uk/home/library/sustainable-developmentreport/the-2030-agenda-for-sustainable-development.html>
8. Моніторинговий звіт "Цілі сталого розвитку. Україна, 2020" <https://www.unicef.org/ukraine/reports/sustainable-development-goals-ukraine-2020-monitoring-report>;
- http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitoring_12.2020ukr.pdf
- 10.Щодо запровадження індикаторів сталого розвитку : аналіт. записка // національний інститут стратегічних досліджень при президентові України. <http://www.niss.gov.ua/articles/1160/>

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	Литкування (участь в дискусії)	Виконання вправ на практичних заняттях	Тести	Доповідь*	
Тема 1. Концептуальні основи державної соціальної і гуманітарної політики.	4	2	4	20	10
Тема 2. Соціальна і гуманітарна політика держави та управління нею.	4	2	4		10
Тема 3. Система соціального захисту населення в Україні.	4	2	4		10
Тема 4. Соціальна безпека і якість життя людини.	4	2	4		10
Тема 5. Фінансування програм і заходів соціальної і гуманітарної політики.	4	2	4		10
Тема 6. Соціальна робота, як практична діяльність.	4	2	4		10
Тема 7. Новітні підходи у сфері надання послуг соціальними службами у реалізації державної соціальної і гуманітарної політики у зарубіжних країнах та Україні. Гуманітарна і соціальна політика: проблеми та перспективи.	4	2	4		10
Тема 8. Порівняльний аналіз соціальної і гуманітарної політики зарубіжних країн та України. Основні напрямки підвищення ефективності надання послуг соціальними службами.	4	2	4		10
<i>Доповідь*</i>	20				20
Разом	32	16	32	20	100

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

- виконання вправ на практичних заняттях:

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, виконання завдань, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Правильно інтерпретує завдання, чітко розуміє мету і завдання дослідження. Обґрунтовано обирає оптимальні методи дослідження для вирішення поставленого завдання, враховуючи особливості досліджуваного об'єкта. Самостійно збирає необхідні дані, застосовує різноманітні методи збору інформації, правильно обробляє дані, використовуючи відповідні статистичні методи. Відповіді вірні, супроводжувалися практичними прикладами та власними роздумами з теми заняття. Висока активність на занятті.	2,0
Достатній	Загалом розуміє завдання, але можуть бути незначні неточності в інтерпретації. Обирає доречні методи дослідження, але можуть бути деякі недоліки в обґрунтуванні. Збирає необхідні дані, обробляє їх, але можуть бути незначні помилки в обробці. Відповіді в цілому вірні, але містять деякі помилки. Висока активність на занятті.	1,5
Середній	Потребує додаткових пояснень для повного розуміння завдання. Вибирає методи дослідження, але не завжди обґрунтовує свій вибір. Виконує завдання зі збору та обробки даних під керівництвом викладача, допускає деякі помилки. Відповіді містять ряд помилок, що характеризують знання здобувача як середні. Висока активність на занятті.	1,0

Низький	Не повністю розуміє завдання, допускає значні помилки в інтерпретації. Вибирає невідповідні методи дослідження або не може їх обґрунтувати. Допускає значні помилки при зборі та обробці даних, не може самостійно виконати завдання. Відповіді містять помилки, які є суттєвими, що здебільшого викликані недостатнім опануванням здобувача навчального матеріалу. Незначна активність або пасивна поведінка на занятті.	0,5
Незадовільний	Не здатний правильно сформулювати завдання. Не здатний обрати методи дослідження. Не здатний зібрати та обробити дані. Відповіді невірні. Пасивна поведінка на занятті.	0

- розв'язування тестів:

Рівень опанування	Кількість правильних відповідей на тестові завдання	Кількість балів
Високий	вірні понад 90% відповідей	4,0
Достатній	80-90% відповідей вірні	3,5
Середній	70-79% відповідей вірні	3,0
Низький	60-69% відповідей вірні	2,0
Незадовільний	Понад 40% відповідей невірні	0

- Опитування (участь в дискусії):

Рівень опанування	Якісна оцінка відповідей, поведінки здобувача	Кількість балів
Високий	Глибоке розуміння основних понять, принципів і методів наукового дослідження; здатність застосовувати теоретичні знання для аналізу конкретних наукових проблем; вміння самостійно формулювати наукові гіпотези та висновки. Вміння самостійно планувати і проводити наукові дослідження; вміння аналізувати наукову літературу, збирати і обробляти дані, робити висновки; здатність презентувати результати дослідження. Виявляє наукову допитливість, критичне мислення, здатність до самостійного навчання; проявляє ініціативність і відповідальність у виконанні завдань.	4,0
Достатній	Стійке засвоєння основних теоретичних положень; здатність пояснити основні терміни і поняття; вміння застосовувати теоретичні знання для вирішення типових задач. Вміння виконувати завдання під керівництвом викладача; здатність аналізувати прості наукові тексти; вміння використовувати основні методи збору і обробки даних. Виявляє інтерес до наукових досліджень; здатний до самостійної роботи під керівництвом викладача; виконує завдання вчасно.	3,5
Середній	Загальне розуміння основних положень дисципліни; здатність відтворити основні визначення і формулювання; потребує додаткової допомоги при вирішенні складних задач. Виконує практичні завдання з деякими помилками; потребує допомоги при аналізі складних даних; має труднощі з презентацією результатів. Виконує завдання, але проявляє пасивність; потребує постійного контролю з боку викладача.	3,0
Низький	Фрагментарні знання з окремих тем; труднощі з розумінням основних понять; нездатність застосувати теоретичні знання на практиці. Не може самостійно виконати практичні завдання; допускає грубі помилки при аналізі даних; не вміє презентувати результати дослідження. Не проявляє інтересу до наукових досліджень; працює неохоче, допускає пропуски занять.	2,5
Незадовільний	Відсутність базових знань з дисципліни; нездатність відповісти на основні запитання. Не має практичних навичок, пов'язаних з проведенням наукових досліджень.	0,0

- доповідь (0-20). Протягом вивчення дисципліни здобувач вищої освіти обов'язково готує 1 доповідь.

Критерії	Якісна оцінка критерію	Кількість балів
Розуміння завдання	Здобувач вищої освіти демонструє точне розуміння завдання	2

		Використані як матеріали, що мають відношення до теми, так і ті, що не мають відношення до теми	1	
		Використані матеріали, що не мають безпосереднього відношення до теми; зібрана інформація не аналізується і не оцінюється	0	
		Повнота розкриття теми	Повно	2
			Частково	1
			Не розкрита	0
			Логіка викладення інформації	Матеріал викладений логічно
			Порушення логіки	1
			Відсутність логіки	0
			Викладення стратегії розв'язання проблеми	Викладена стратегія розв'язання проблеми
			Процес розв'язання неповний	1
			Процес розв'язання неточний і неправильний	0
			Самостійність виконання	Авторська оригінальність
		В роботі наявні авторські знахідки	1	
		Стандартна робота, не відрізняється авторською індивідуальністю	0	
		Степінь самостійності діяльності групи	Повна самостійність під час виконання роботи	2
		Часткова самостійність	1	
		Робота виконана несамостійно	0	
		Оформлення роботи	Грамотність, необхідний словник, відсутність орфографічних та технічних помилок	Грамотна робота з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису
			Не грубі помилки з точки зору орфографії, стилістики, пунктуації, синтаксису	1
			Грубі помилки	0
			Захист роботи	Якість доповіді
			Порушено логіку виступу, неповне представлення результатів роботи, неповна система аргументації	1
			Немає аргументів по головним позиціям, повне порушення логіки, не представлені результати дослідження	0
			Обсяг та глибина знань за темою	Доповідачі демонструють ерудицію, відображають міжпредметні зв'язки
			Доповідачі грамотно викладають матеріал, проте не показують достатньо глибоких знань	1
			Доповідачі виявляють повну відсутність володіння матеріалом	0
			Відповіді на питання	Доповідачі переконливо і повно відповідають на питання, намагаються використати відповіді для успішного розкриття теми
			Доповідачі не на всі питання можуть знайти переконливі відповіді	1
			Доповідачі не можуть відповісти на питання або під час відповідей поводить себе агресивно, некоректно	0
			Розом рівень опанування	Високий
			Достатній	16-19
			Середній	13-15
			Низький	12
			Незадовільний	0-11

Форма проведення підсумкового контролю згідно робочого та навчального плану – залік.